

Monumentnummer*: 519139

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 07 november 1992
Kadaster deel/nr 82936/55

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Zeeland		Maashorst		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Kerkstraat	51			5411 EA	Zeeland	Bij	
Kerkstraat	53			5411 EA	Zeeland	Bij	
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Zeeland	H				1206		

Omschrijving**

Inleiding

Aan de westelijke zijde van de R.K. kerk van de Heilige Jacobus de Meerdere ligt het overigens niet beschermde kerkhof van de parochie, waarop een neo-gotische KERKHOFKAPEL annex BAARHUIS, waarschijnlijk van de hand van J.H.H. Groenendaal en daterend uit 1914. Omstreeks 1950 is aan de noordelijke zijde een aanbouwtje van een tijdelijk karakter gerealiseerd. Deze valt buiten de bescherming.

Beschrijving De kapel annex baarhuis heeft globaal een T-vormige plattegrond. De gevels zijn opgetrokken in baksteen, voorzien van eenmaal versneden steunberen met hardstenen afzaten. Het gebouwtje wordt gedekt door zadeldaken met kunstlei in maasdekking. De naar het kerkhof gekeerde poot van de T (de oostelijke zijde) bestaat uit een aan de oostelijke zijde open kapel, met, op een hoge sokkel van baksteen, een gepolychromeerde kunststenen calvariegroep met kunststenen beelden en een houten kruis met plaquette "INRI". De kapel wordt overdekt door een bakstenen kruisribgewelf met kalkstenen ribben. De eigenlijke toegang is bereikbaar via een hardstenen trap. De kapel is afgesloten met een smeedijzeren hekje. In de bekronende wimberg van de oostelijke gevel, die wordt bekroond door hardstenen dekljsten en een dito kruis, een driepas-oculus. In de noordelijke en zuidelijke zijgevel van de kapel een eenvoudig lancetvenster met glas-in-lood panelen. De in plattegrond rechthoekige achteraanbouw heeft in de noordelijk en zuidelijke

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kopgevel een opgeklampte inrijpoort, waarboven een spitsboogvormige boogtrommel met siermetselwerk in verblendsten. De inrijpoorten worden geflankeerd door een lancetvenster met glas-in-lood panelen. Aan de noordelijke zijde zijn deze dichtgezet. Het metselwerk van de eindgevels is versierd met lisenen en een getrappt boogfries. In de oostelijk gevel van dit deel van het gebouw twee blindnissen, waarin elk een kunststenen beeld, voorstellende een engel. Tegen de achtergevel staat aan de zuidelijke zijde voorts een klein schop onder lessenaardak, met een rondbogige opgeklampte deur.

Binnen de bescherming valt ook de muur, die het kekhof aan de westelijke zijde afsluit. Deze symmetrisch opgezette muur, met ezelsrug en bakstenen pijlers, is tegelijk met de kapel annex baarhuis gebouwd.

Waardering

De kerkhofkapel is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de katholieke grafcultuur. Het heeft architectuurhistorisch belang door de stijl en de detaillering. Het is tevens van belang als een representatief voorbeeld van het werk van de architect Van Groenendael. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling van een typerend Brabants kerkdorp. Het is gaaf bewaard gebleven en van belang vanwege de architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Kapel (F)

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Kapel(F1)

Baarhuisje